

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ένας συνηθισμένος πολίτης

ΤΟΥ ΛΕΥΤΕΡΗ ΚΑΠΩΝΗ

» Α... του Ηρώδη του Αττικού τι δόξα είναι αυτή. Οι Έλληνες, οι Έλληνες να τον ακολουθούν... Μήτε να εκλέγουν ή να συζητούν, ν' ακολουθούνε μόνο. Αυτή η φράση του



Καβάφη εμπεριέχει το όνειρο κάθε τεχνοκράτη οικονομολόγου, κάθε πολιτικού και κάθε δημοσιογράφου που σιτίζεται στο πρυτανείο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Επίσης και το όνειρο κάποιων καταθετών που κονόμησαν στη φούσκα του Χρηματιστηρίου ή σε κάποιες άλλες ενάρετες λαμογιές που εκπονήθηκαν από τους επιγόνους της Μεταπολίτευσης. Αριστεροί στις πνευματικές τους αναζητήσεις, έχουν προσχωρήσει στο κλαμπ των δανειστών και ζητούν ρεαλισμό από την κυβέρνηση, «που συγκροτείται από μια σταλινική αλτρεία».

Χθες έτυχε να πάω στο Μέγαρο, στην εκδήλωση για τα εβδομήντα χρόνια από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Κάποιοι της χρηματοπιστωτικής παγκοσμιοποιημένης ιδεολογίας ήταν εκεί. Αναρωτήθηκα γιατί. Τι δουλειά μπορεί να έχουν σε μια εκδήλωση που αποτελούσε ύμνο στις θυσίες του σοβιετικού και του ελληνικού λαού για να μην περάσει η φαιά πανούκλα; Και οι Σοβιετικοί πίστευαν ότι μπορούν να νικήσουν. Οι Έλληνες όμως ήξεραν πως «οι Μήδοι επιτέλους θα διαβούνε». Ήξεραν πως η Βέρμαχτ θα περάσει, κι όμως πολέμησαν. Κάποτε ο Κορνήλιος Καστοριάδης είχε πει: «Εάν όλες οι επιστήμες αποδείξουν ότι τα στρατόπεδα συγκέντρωσης είναι το μέλλον της ανθρωπότητας, εμείς θα είμαστε εναντίον τους». Δεν υπάρχει καμία μεταφυσική σ' αυτή τη στάση. Αποτελεί την ουσία του αυτοκαθωρισμού, την ουσία της δημοκρατίας. Η αξία της ζωής υποχωρεί μπροστά στο ενδεχόμενο της ζωής χωρίς αξία.

Αυτό το μίσος που εξεμούν εναντίον της κυβέρνησης «των σταλινικών» είναι γιατί αυτή η κυβέρνηση φέρνει το αίτημα της δημοκρατίας στο κέντρο της πολιτικής. Όμως αυτοί οι «αριστεροί καταθέτες» θεωρούν ότι με το κομπόδεμά τους συμμετέχουν στον λαμπερό κόσμο της πραγματικής εξουσίας που αποφασίζει για τις τύχες των κατεστραμμένων. Και το Μέγαρο Μουσικής τούς ανήκει. Γι' αυτό ήταν εκεί. Άκουσαν τα ρωσικά τραγούδια, το «Άξιον Εστί» και έπειτα, μετά Βδελυγμίας, στράφηκαν εναντίον του υπόκοσμου του Τσίπρα. Βεβαίως, τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα δεν δημιουργούν τέχνη. Όμως γι' αυτούς η πραγματική ζωή είναι αυτά τα παράγωγα, τα τραγούδια είναι ένα δίδαγμα στο οποίο μπορούν να συμμετέχουν όλοι. Όμως «από τους ανθρώπους τα τραγούδια τους αγάπησα» λέει ο Χικμέτ. Και ο χρόνος των τραγουδιών είναι ο πραγματικός χρόνος της ανθρώπινης ζωής. Είναι τη στιγμή που το νόημα συγκροτείται και αναζητεί τα ουσιαστικά ερωτήματα και τις καταφάσεις.

Η μακριά κόκκινη γραμμή της Ιστορίας, η βαθιά κοίτη του ποταμού είναι πάντα παρούσα και μας χωρίζει. Κάποιοι είναι πάντα μ' αυτούς που αγωνίζονται για την ουσία του ανθρωπισμού. Για την αξιοπρέπεια της ανθρώπινης ύπαρξης. Από την άλλη πλευρά, είναι εκείνοι που ζητούν να τελειώνουμε με τη διαπραγμάτευση, γιατί διαπράττουμε πολιτική αλτρεία. Όμως δεν θα πουν ποτέ τι είναι αυτό που πρέπει να υπογράψει η κυβέρνηση. Είναι το βαθύ ποτάμι που καλεί την κυβέρνηση να διαβεί τον Ρουβίκωνα.